

Kainuun maakuntaliiton historian kirjoittaminen

MH § 13

Maakuntien liittoja oli ryhdytty perustamaan eri puolilla Suomea 1920 - 1930 -lukujen taitteessa. Ensimmäiset maakuntaliitot perustettiin mm. Savossa, Hämeessä, Varsinais-Suomessa, Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjois-Pohjanmaalla (jälkimmäisessä v. 1931). Niiden tarkoituksena oli maakuntahengen nostattaminen, saada asukkaat tuntemaan ylpeyttä omasta maakunnastaan sekä edistämään kehitystä eri aloilla.

Kainuussakin oli viritelty keskustelua kuntien yhteistoiminnasta jo 1930-luvulla. Joulukuussa 1950 kuntien edustajat kokoontuivat tunnustelemaan Maakuntaliiton perustamista ja asiaa perusteltiin mm. "tarpeella edistää kunnallista, taloudellista ja sivistyksellistä toimintaa". Tuolloin ei yksimielisyyttä kuitenkaan löytynyt riittävästi. Syksyyn 1951 mennessä asia oli kypsynyt ja virallisesti Kainuun Maakuntaliitto ry:n perustamiskokous pidettiin 22.2.1952.

1960-luvun lopulla perustettiin maakunnallista kaavoitustyötä varten Seutukaavaliitot, joiden päättävien elinten jäsenet nimittivät kunnanvaltuustot. Valtakunnallista koordinaatiota hoiti Seutukaavaliittojen keskustoimisto. Kainuussa kokoontui kuntien edustajien kokous 30.7.1969 ja se päätti Kainuun Seutukaavaliiton perustamisesta.

Kainuun Maakuntaliitto ry. ja Kainuun Seutukaavaliitto yhdistyivät 1.1.1991 alkaen Kainuun liitoksi (virallisesti Kainuun liitto -kuntayhtymä). Tämä oli seurausta kunnallis- ja rakennuslakien osauudistuksesta ja vastaavaa tapahtui 1990-luvun alussa muuallakin Suomessa. Kainuu oli kuitenkin maakuntaliiton ja seutukaavaliiton yhdistämisessä ensimmäisten joukossa Suomessa. Maakuntien liittojen tehtäväkenttä laajeni 1990-luvun alussa kun ne saivat aluekehitysviranomaisen aseman lainsäädännöllä ja Suomen EU-jäsenyyden myötä pääsivät mukaan EU-rahojen hallintaan.

Kainuun liiton toiminta itsenäisenä kuntayhtymänä päättyi 31.12.2004, jolloin se sulautui osaksi Kainuun hallintokokeilulain mukaista Kainuun maakunta -kuntayhtymää. Kainuun liiton (lakisääteiset) toiminnot kylläkin jatkuivat edelleen uudessa organisaatiossa.

Kainuun maakuntaliiton historia (Kainuun Maakuntaliitto ry., Kainuun Seutukaavaliitto, Kainuun liitto) olisi hyvä saada kirjoitettua muistiin, kun sen toiminnassa keskeisesti vaikuttaneita henkilöitä voidaan vielä haastatella ja saada ns. hiljaista tietoa.

Hankintalain 27 § 4) -kohdan nojalla kyseessä on tutkimusta ja tieteellistä tarkoitusta varten tarkoitettu hankinta eikä kyseessä ole massatuotanto tavaran valmistamisen taloudellisen kannattavuuden varmistamiseksi. Näin ollen hankinta voidaan em. poikkeuksen nojalla suorittaa suorahankintana ilman kilpailutusta.

Hallintojohtaja Kalevi Yliniemi ja sisäinen tarkastaja Harri Turkulainen ovat neuvotelleet asiasta kasvatustieteen tohtori, valtiotieteen lisensiaatti, dosentti Reijo Heikkisen kanssa. Reijo Heikkinen on ansioitunut paikallishistorian tuntija ja kirjoittaja. Heikkinen on kirjoittanut yli 40 erilaista historiateosta, useimmat niistä Kainuusta. Teosten joukossa on mm. Kainuun sairaalalaitoksen vaiheita sekä Kajaanin ammatillisen koulutuksen historiaa. Molemmat aiheita, joiden kehityksessä Maakuntaliitto oli tiiviisti mukana.

Reijo Heikkinen on toimittanut Kainuun maakunta -kuntayhtymälle 10.12.2010 kirjallisen tarjouksen Kainuun maakuntaliiton 60-vuotishistoriateoksen kirjoittamisesta. Tarjouksen mukaisesti teoksen laajuus olisi 15 painoarkkia (n. 240-250 sivua) ja Heikkisen kirjoituspalkkio olisi 3 500 euroa painoarkilta eli yhteensä 52 500 euroa. Lisäksi tulevat teoksen taitto- ja painokulut (painatus 1 000 kpl), arviolta noin 8 000 euroa.

Historiateoksen toivottu valmistumisaika on kesällä 2012, jolloin tulee 60 vuotta Kainuun Maakuntaliitto ry:n perustamisesta. Tarkoituksena on julkistaa se 14.8.2012 Kanervan päivänä maakuntajuhlassa.

Lisätietoja asiasta antavat hallintojohtaja Kalevi Yliniemi, puh. 044 7101 767 ja sisäinen tarkastaja Harri Turkulainen, puh. 044 710 0866 tai sähköpostitse osoitteella etunimi.sukunimi@kainuu.fi.

Maakuntajohtajan ehdotus:

- 1) Maakuntahallitus päättää, että Kainuun maakuntaliiton historia kootaan kirjaan ja että kirjoittajaksi kutsutaan kasvatustieteen tohtori, valtiotieteen lisensiaatti, dosentti Reijo Heikkinen esittelytekstissä mainituilla perusteilla ja hankintalain 27 § 4) -kohdan mahdollistamana suorahankintana.
- 2) Maakuntahallitus oikeuttaa maakuntajohtajan allekirjoittamaan kirjoittamissopimuksen Reijo Heikkisen kanssa sekä tarvittaessa tarkistamaan kustannusarviota kirjoitustyön edetessä, mikäli teoksen laajuus sitä edellyttää.

Maakuntahallitus:

Hyväksyi.
